

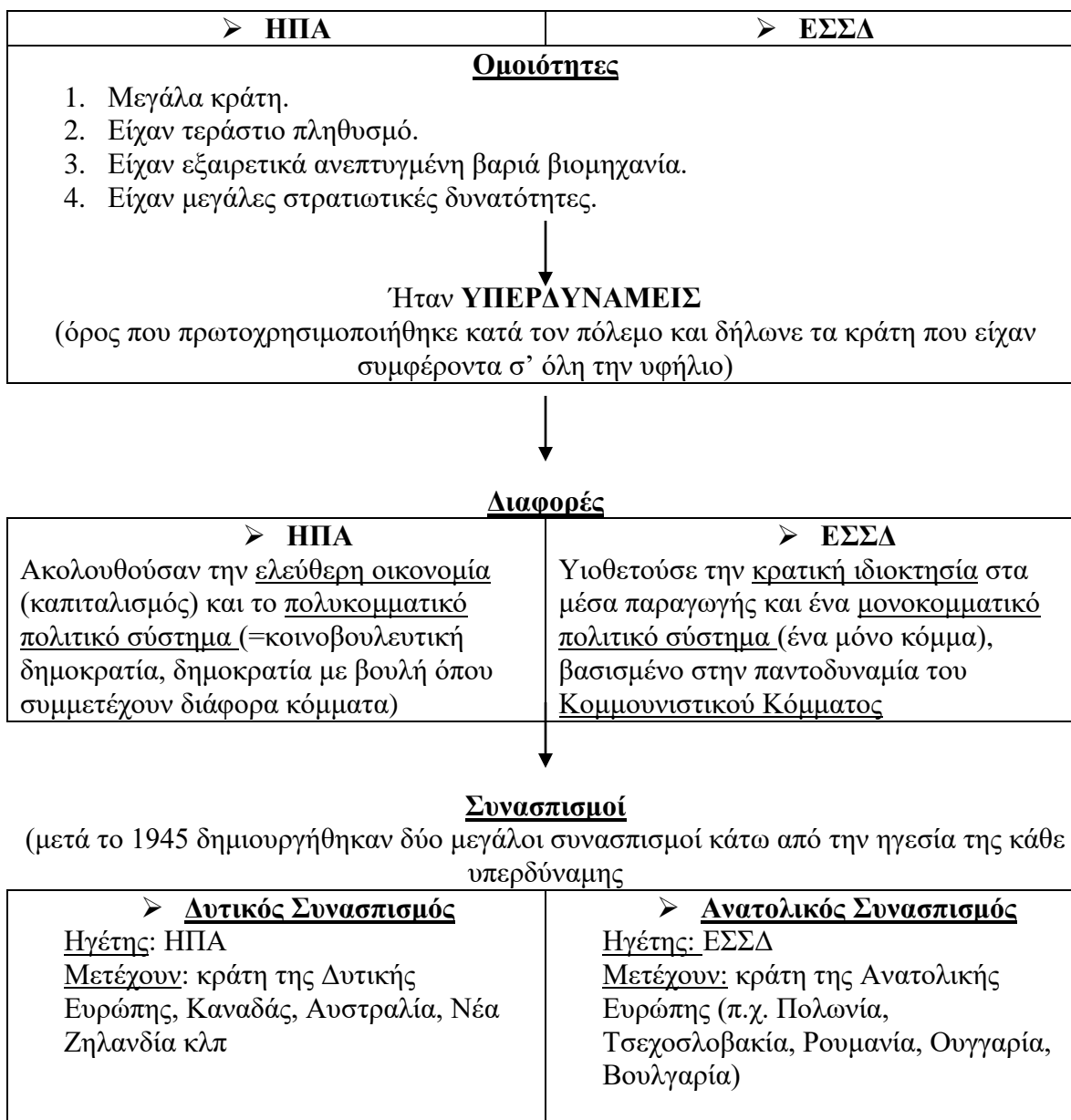
Κεφάλαιο ΣΤ΄

1.Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

– Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΟΗΕ

Α) Ο διπολικός κόσμος

- Το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου έφερε τεράστιες αλλαγές στη δομή του διεθνούς συστήματος. Έχασαν τη δύναμή τους οι παλιές ευρωπαϊκές Μεγάλες Δυνάμεις, οι οποίες είχαν υποστεί τεράστιες καταστροφές. Τις διεθνείς υποθέσεις χειρίζονταν τώρα δυο εξωευρωπαϊκές δυνάμεις, οι ΗΠΑ και η ΕΣΣΔ.

Διπολικό σύστημα ή Διπολισμός

Ορισμός: Έτσι ονομάστηκε το νέο διεθνές σύστημα επειδή

1. κυριαρχείτο από **δύο αντίπαλα κέντρα ισχύος** (δυτικός συνασπισμός ≠ ανατολικός συνασπισμός).
2. παράλληλα υπήρχε **ιδεολογική αντιπαράθεση** ανάμεσα στους δύο συνασπισμούς σχετικά με την αποτελεσματικότερη οργάνωση της κοινωνίας

Δηλαδή

Δυτικός συνασπισμός με ιδεολογία την κοινοβουλευτική δημοκρατία και τον καπιταλισμό (=ελεύθερη οικονομία)

≠

Ανατολικός συνασπισμός με την κομμουνιστική ιδεολογία

ΨΥΧΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ορισμός: Είναι ο ανταγωνισμός των δύο μεγάλων συνασπισμών (δυτικού και ανατολικού), ο οποίος υπήρξε έντονος σ' όλη τη διάρκεια της μεταπολεμικής εποχής. Επειδή δεν εξελίχθηκε ποτέ σε γενικευμένη ένοπλη σύγκρουση μεταξύ τους ονομάστηκε Ψυχρός Πόλεμος.

ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

Ορισμός: Είναι η κατάσταση στην οποία η κάθε υπερδύναμη απειλούσε την άλλη με πυρηνική καταστροφή, μια και οι δυο υπερδυνάμεις διέθεταν μεγάλα πυρηνικά οπλοστάσια. Επίσης την ατομική βόμβα απέκτησαν και άλλες χώρες π.χ. Βρετανία, Γαλλία, Κίνα.

Μετά το 1945 (μετά τη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι) τα πυρηνικά όπλα δεν χρησιμοποιήθηκαν σε πολέμους, όμως η ύπαρξή τους επηρέαζε την εξέλιξη της διεθνούς πολιτικής, αφού ένας νέος παγκόσμιος πόλεμος θα κατέστρεφε τα πάντα.

- **Ευρώπη:** Συνειδητοποίησε ότι έχασε την παλιά δεσπόζουσα θέση της και ότι έπρεπε να κάνει μια νέα αρχή. Έτσι αναπτύχθηκε το κίνημα για ευρωπαϊκή ενοποίηση με στόχο τη συνεργασία, συμφιλίωση και ευημερία μεταξύ των χωρών της Ευρώπης. Το **1957** δημιουργείται η **Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα** (Ε.Ο.Κ), πρόδρομος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Τρίτος Κόσμος:** Τον Τρίτο Κόσμο αποτέλεσαν οι περισσότερες από τις χώρες της Ασίας, Αφρικής και Λατινικής Αμερικής που υπήρξαν πρώην αποικίες που πήραν την ανεξαρτησία τους από τις μητροπόλεις. Οι περισσότερες απ' αυτές ανεξαρτητοποιήθηκαν μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960, μια και οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι επιτάχυναν την παρακμή των αποικιακών αυτοκρατοριών.

Ιστορία κατεύθυνσης Γ΄ Λυκείου

Β) Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

- Ήταν εμφανής η ανάγκη για τη δημιουργία μιας νέας οργάνωσης της διεθνούς κοινότητας, ικανής να κατοχυρώσει την τάξη και τη δικαιοσύνη, καθώς η Κοινωνία των Εθνών ήταν αδύναμη να σταματήσει την επιθετικότητα των δυνάμεων του Άξονα που οδήγησε στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
- Ο ΟΗΕ αποτελεί την απόπειρα συγκρότησης του νέου συστήματος συλλογικής ασφάλειας.

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.)

Ο **Καταστατικός Χάρτης του ΟΗΕ** αποτελεί υποχρεωτικό **Διεθνές Δίκαιο**.

Βασίζεται

α) στην αρχή της κυρίαρχης ισότητας μεταξύ των κρατών και

β) απαγορεύει τη χρήση βίας, παρά μόνο για σκοπούς αυτοάμυνας

<u>Σκοπός:</u> η παγκόσμια ειρήνη	<u>Ίδρυση:</u> 24/10/1945 (Τον Απρίλιο-Ιούνιο του 1945 στον Άγιο Φραγκίσκο των ΗΠΑ γίνεται η ιδρυτική διάσκεψη του ΟΗΕ από 50 χώρες που πολέμησαν τον Άξονα – ανάμεσα σ' αυτές και η Ελλάδα)	<u>Έδρα:</u> Νέα Υόρκη
--------------------------------------	---	------------------------

<u>Συμβούλιο Ασφαλείας</u>	<u>Γενικός Γραμματέας</u>	<u>Γενική Συνέλευση</u>
<ul style="list-style-type: none">➤ Το ισχυρότερο όργανο του ΟΗΕ.➤ <u>Καθήκον:</u><ol style="list-style-type: none">1. η εξέταση των προβλημάτων που μπορεί να οδηγήσουν σε διατάραξη της ειρήνης.2. μπορεί να λάβει αποφάσεις που δεσμεύουν τα κράτη-μέλη του ΟΗΕ➤ <u>Μετέχουν:</u> 15 μέλη. Τα 5 μόνιμα μέλη, οι νικητές του πολέμου (Η.Π.Α., Αγγλία, Ε.Σ.Σ.Δ., Γαλλία, Κίνα) και 10 έκτακτα μέλη.➤ Έχουν δικαίωμα	Διευθύνει τον οργανισμό και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών του	Αποτελείται απ' όλα τα κράτη-μέλη, που το καθένα διαθέτει μια ψήφο.

Ιστορία κατεύθυνσης Γ΄ Λυκείου

<p>αρνησικυρίας – veto τα 5 μόνιμα μέλη. (Καμιά απόφαση δε λαμβάνεται χωρίς τη συγκατάθεσή και των 5 μόνιμων μελών). Έγινε όμως κατάχρηση του βέτο και από τους Δυτικούς και από τη ΕΣΣΔ, λόγω των πολιτικών και ιδεολογικών αντιπαλοτήτων, ώστε πολλές φορές να αδρανοποιηθεί ο ΟΗΕ σε σημαντικές αποφάσεις.</p>		
--	--	--

Ειδικευμένες υπηρεσίες που λειτουργούν στο πλαίσιο του ΟΗΕ

1. **UNICEF:** Ασχολείται με την προστασία και την περίθαλψη των παιδιών.
2. **UNESCO:** Ασχολείται με την πολιτιστική ανάπτυξη και κληρονομιά.

Αποτυχίες του ΟΗΕ:

Σε πολλές περιπτώσεις ο ΟΗΕ δεν μπόρεσε να διαχειριστεί με επιτυχία τα προβλήματα που αντιμετώπισε, π.χ. το Κυπριακό ιδιαίτερα μετά το 1974.

Συμβολή του ΟΗΕ:

Συνέβαλε στη μείωση των διεθνών εντάσεων και στη συνειδητοποίηση της ανάγκης για διασφάλισης της ειρήνης.

Ερωτήσεις:

Να απαντήσετε σ' όλες τις ερωτήσεις του βιβλίου σας στη σελίδα 142.

Ερωτήσεις με βάση τους δείκτες:

1. Να προσδιορίσετε τους παράγοντες που καθόρισαν τη διαμόρφωση του μεταπολεμικού κόσμου.
2. Να ερμηνεύσετε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες ιδρύθηκε ο ΟΗΕ και να περιγράψετε τον στόχο του, τις αρχές του, τα όργανά του και τον τρόπο λειτουργίας του.